

Foundations of Halacha 12.3 - Pas Haba'ah B'kisinin - How Much is Too Much (Additive)?

<p>1. <u>Rashi on Berachot 41b</u></p> <p>Pas Haba'ah B'kisinin – after eating and reciting <i>Birkat Hamazon</i>, it was common for them to bring <i>kisinin</i>, and those are toasted grain, for they are beneficial for the heart, as we say in general, <i>These kisinin that are good for the heart (Eruvin 29b)</i>. They would bring with them <i>Pas</i> that was kneaded with spices, such as pastries that we have - there are some that make them [in the shape of] birds or trees – and they eat a small amount from them. Since they place in it a great amount of spices, nuts and almonds, and it is eaten in small amounts, they did not require the “<i>One-Blessing Abridgement of Three</i>” {“<i>Al Hamichya</i>”} for it, similar to the ruling on <i>Pas</i> of <i>orez</i> {rice} and <i>dochan</i> {millet}, about which we say in this chapter: <i>Before, we recite at the beginning “Borei Minei Mezonot”, and at the end, nothing.</i></p>	<p><u>רש"י מסכת ברכות דף מא עמוד ב</u></p> <p>פת הבאה בכסנין - לאחר אכילה וברכת המזון היו רגילים להביא כיסנין, והן קליות, לפי שיפין ללב כדאמרינן בעלמא (עירובין כ"ט ב) הני כיסני דמעלו לליבא, ומביאין עמהן פת שגלושה עם תבלין כעין אובליאי"ש + עוגות, מטעמים + שלנו, ויש שעושין אותן כמין צפורים ואילנות ואוכלין מהן דבר מועט, ומתוך שנותנים בה תבלין הרבה ואגוזים ושקדים ומאכלה מועט - לא הטעינוה ברכה מעין שלש, מידי דהוה אפת אורז ודוחן, דאמרינן בפרקין (/ברכות / דף ל"ז ע"ב) בתחלה בורא מיני מזונות ולבסוף ולא כלום.</p>
<p>2. <u>Rambam Hil Brachot 3:9</u></p> <p>So too dough that had been kneaded with honey, oil, or milk, or that one had blended in types of spices, and baked it – and this is what it called <i>Pas Haba'ah B'kisinin</i> – even though it is <i>Pas</i>, one recites on it “<i>Borei Minei Mezonot</i>”. If one established a meal around it, he recites the “<i>Hamotzi</i>” blessing.</p>	<p><u>רמב"ם הלכות ברכות פרק ג הלכה ט</u></p> <p>וכן עיסה שלשה בדבש או בשמן או בחלב או שעירב בה מיני תבלין ואפאה והיא הנקראת פת הבאה בכסנין ז' אע"פ שהוא פת מברך עליה בורא מיני מזונות, ואם קבע סעודתו עליה מברך המוציא.</p>
<p>3. <u>Rashba on Berachot 41b</u></p> <p><i>Pas Haba'ah B'kisinin</i>, which is like our pastries, and those that are made like pockets which they fill with honey and almonds and various spices, if they are served during the meal, they do not necessitate the recitation of a Beracha neither before nor after them. If they are served after the meal - that is, after the table has been cleared - they necessitate a Beracha before them, but do not necessitate a Beracha after them.</p>	<p><u>חידושי הרשב"א מסכת ברכות דף מא עמוד ב</u></p> <p>ופת הבאה בכסנין דהיינו כגון אובלי"ש ואותן העשוין כמין כסין שממלאין או תן בדבש ושקדים ומיני בשמים אם באו בתוך הסעודה אינן טעונין ברכה לא לפנייהם ולא לאחרייהם, ואם באו לאחר הסעודה דהיינו לאחר סילוק טבלא טעונין ברכה לפנייהם ואין טעונין ברכה לאחרייהם.</p>
<p>4. <u>Tur OC 168</u></p> <p><i>Pas Haba'ah B'kisinin</i>, which is <i>Pas</i> made of many pockets filled with sugar, almonds, nuts and various spices, one recites [before] it “<i>Borei Minei Mezonot</i>” and after it the “<i>One-Blessing Abridgement of Three</i>” {“<i>Al Hamichya</i>”}. If he ate of it an amount around which others would usually establish a meal, even though he is not satiated from it, he recites on it “<i>Hamotzi</i>” and “<i>Three Blessings</i>” {“<i>Birkat Hamazon</i>”}.</p>	<p><u>טור אורח חיים סימן קסח</u></p> <p>פת הבאה בכיסנין והוא פת שעשוי כמין כיסין מלאים צוקרא ושקדים ואגוזים ומיני תבלין מברך עליו בורא מיני מזונות ולאחריו ברכה אחת מעין שלש ואם אכל ממנו שיעור שאחרים רגילין לקבוע עליו סעודה אע"פ שהוא לא שבע ממנו מברך עליו המוציא וג' ברכות.</p>
<p>5. <u>Beit Yosef OC 168:7</u></p> <p>[This description that the Tur] renders concerning <i>Pas Haba'ah B'kisinin</i> is the description given by Rabeinu Chananel, written by Rabeinu Yonah. The <i>Aruch</i> wrote this as well, and the <i>Rashba</i> also wrote [a description that includes this]. The <i>Rambam</i> wrote that it is <i>dough kneaded with honey, oil, or milk, or that one had blended in types of spices, and baked it</i>. It would have seemed logical to say that this is only applicable when one did not insert but a little water. However, if one inserted much water, even though he also</p>	<p><u>בית יוסף אורח חיים סימן קסח אות ז</u></p> <p>ז' ומה שפירש רבינו בפת הבאה בכיסנין הוא פירוש רבינו חננאל שכתב ה"ר יונה בפרק כיצד מברכין (כ"ט. ד"ה שאין) והערוך (ערך כסן) כתבו ג"כ והרשב"א (מא: ד"ה נמצא) ג"כ כתב...: והרמב"ם כתב בפרק ג' מהלכות ברכות (ה"ט) שהיא עיסה שגלושה בדבש או בשמן או בחלב או שעירב בה מיני תבלין</p>

inserted other beverages in it, since they are in the minority, they are rendered insignificant compared to the water, and that dough has the status of bread for every purpose. So, too, is [the Rambam] exact in his language, for he writes, “*dough kneaded with honey...*” ; if [this distinction] were not so, he should have said, “*dough in which one blended in honey...*”. However, from that which he wrote, “*or that one had blended in types of spices*”, one can infer the opposite, for the spice blended in is but a small amount; nevertheless, it causes this [pastry] to be excluded from the category of bread, regarding [the recitation] of “Hamotzi”.

You can know [that this is so], for it is the case that [regarding] dough kneaded with fruit juice, it is taught in a Mishna that it is subject to *Challah*, and nevertheless, one does not recite “hamotzi” on it, as long as he has not established a meal around it. Therefore one is compelled to say that the matter does not depend on what is called Bread, but rather that the Sages did not establish the recitation of the “Hamotzi” and “Birkat Hamazon”, even if one consumes an olive’s bulk, in any case aside from bread around which it is the way of people to establish [a meal]. That is dough that was kneaded with water alone, without any blending in of fruit juice of spices; however, any that contains any blending in of fruit juice or spices, since it is not the way of people to establish their meal around it, they did not obligate one to recite “Hamotzi” and “Birkat Hamazon” over them, unless he ate an amount around which it is the way of people to establish [a meal]. This above is true provided that the taste of the blend is recognizable in the dough, similar to the case of “*that one had blended in spices*”, whose flavor is recognizable in the dough. This appears to be the main principle...

The *Aruch* there explained further, in the name of Rabbeinu Hai, that *Pas Haba’ah B’kisinin* hard bread, and it is *Pas*, spiced or unspiced, that they make hard and dry, and they chew them both at the meal and not at a meal. People usually eat a minimal amount of this....

Regarding the Halacha: Since it is an uncertainty in a matter of rabbinic law, we follow all opinions to be lenient, and [all these species] are subject to the law pertaining to *Pas Haba’ah B’kisinin*, and one does not recite “Hamotzi” and “Birkat Hamazon” over them, unless he established a meal around them or he ate an amount around which it is the way of people to establish [a meal].

ואפאה. והיה נראה לומר דהיינו דוקא בשלא נתן מים אלא מעט אבל אם נתן בה מים הרבה אע"ג שנתן בה גם כן שאר משקין כיון דמיעוטא ניהו בטלים הם לגבי המים ויש לאותה עיסה דין פת לכל דבר והכי דייק לישניה שכתב שנילושה בדבש וכו' דאם לא כן הוה ליה למימר עיסה שנתן לתוכה דבש וכו' אלא דממה שכתב או שעירב בה מיני תבלין איכא למידק איכא דהא תערובת תבלין דבר מועט הוא ואפילו הכי מוציאו מתורת לחם לענין המוציא

ותדע דהא עיסה שנילושה במי פירות תנן (חלה פ"ב מ"ב) דחייבת בחלה ואפילו הכי אינו מברך עליה המוציא כל שלא קבע עליה הילכך על כרחך לומר דלאו במידי דמיקרי לחם תליא מילתא אלא לא קבעו חכמים לברך המוציא ושלש ברכות אפילו בכזית אלא בלחם שדרך בני אדם לקבוע עליו דהיינו עיסה שנילושה במים לבד בלי שום תערובת אבל כל שיש בה שום תערובת ממי פירות או מתבלין כיון שאין דרך בני אדם לקבוע סעודתן עליו לא חייבוהו לברך המוציא ושלש ברכות אלא אם כן אכל שיעור שדרך בני אדם לקבוע עליו והוא שיהיה טעם התערובת ניכר בעיסה דומיא דעירב בה מיני תבלין שטעמם ניכר בעיסה וזה נראה עיקר...

והערוך (שם) פירש עוד בשם רבינו האי שפת הבאה בכיסנין הם כעכין והיא פת בין מתובלת ובין שאינה מתובלת שעושים אותה כעכין יבשים וכוססין אותם בבית המשתה ושלש בבית המשתה ומנהג בני אדם שאוכלים ממנו קימעא...

ולענין הלכה כיון דספיקא במידי דרבנן הוא נקטינן כדברי כולם להקל ובין כיסים שממלאים אותם בדבש ושקדים כגון הנקראים רושקיליא"ש דיאלחש"ו ובין עיסה שעירבו בה מי פירות או מיני תבלין בין הנקראים בישקוגו"ש כולם דין פת הבאה בכיסנין יש להם ואינו מברך עליהם המוציא ושלש ברכות אלא אם כן קבע סעודתו עליו או אכל שיעור שדרך בני אדם לקבוע עליו :